

Kulturdepartementet

Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres referanse:
Sak 16/2653

Vår referanse:

Dato:
10.05.2016

HØRINGSSVAR FRA ØKOKRIM OM FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT 4.10.2001 NR. 1179 OM TILBAKELEVERING AV STJÅLNE OG ULOVLIG UTFØRTE KULTURGJENSTANDER

Det vises til brev fra Kulturdepartementet 09.03.2016 om høring av forslag til endring i forskrift om tilbakelevering av kulturgjenstander.

ØKOKRIM gir med dette sitt høringssvar på departementets forslag og støtter begrunnelsen om behovet for tilpassing av norske rettsregler til Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/60/EU.

Definisjon av "nasjonale kulturskatter"

Eksisterende kategoriliste i forskriftens §2 over gjenstander som faller inn under de ulike definisjonskategorier er utarbeidet i samsvar med direktiv 93/7/EØF. Denne samsvarer imidlertid ikke med tilsvarende liste i Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander 01.01.2007. En slik mangel på overenstemmelser er uheldig og spesielt ettersom tilbakeleveringsforskriftens bestemmelser skal anvendes dersom kulturgjenstander utført med hjemmel i utførselsforskriften ikke blir tilbakeført i tråd med gitte tillatelser.

ØKOKRIM støtter derfor departementets forslag til at både kategorispesifikasjonene, inkludert verditersklene i §2, fjernes og erstattes av en henvisning til utførselsforskriftens §2, første ledd.

Vedkommende myndighet

Det er i gjeldende tekst videre uklart hvem som er *vedkommende myndighet* når Norge som følge av utenlandsk anmodning blir *anmodede stat*. Et alternativ er at kulturdepartementet, og det underliggende Kulturrådet, og herunder forvaltningsmuseene, blir tillagt oppgaven og tar ansvar for den direktivpålagte ettersøkningen i forvaltningssporet.

Et annet mulig alternativ er at justisdepartementet med underliggende etater får denne rollen. Følgende avklaring som da må gjøres er om anmodet ettersøkning skal følges opp i straffesporet eller alternativt som forvaltningssak etter administrative regler. Sistnevnte alternativ må også ta hensyn til at den pågående politireformen som gjennomføres av politidirektoratet legger opp til at etatens sivile gjøremål skal minimeres til fordel for definerte kjerneoppgaver

Det pekes her på at UNESCO-1970 Artikkel 5 også opererer med begrepet "*vedkommende myndighet*" beskrevet som en faglig kompetent nasjonal institusjon for blant annet å effektivisere og ansvarliggjøre kontaktleddet mot anmodende stater. Erfaringsmessig har det i tilbakeføringssaker, etter Norges ratifikasjon av UNESCO 1970, vært forskjellige fremgangsmåter og lokale løsninger grunnet mange l på klare regler og følgelig ulike tolkninger av ansvar og oppgaver.

Oppgaver og ansvar som følger av de pålagte pliktene i tilbakeleveringsforskriften, herunder også det som følger av det nye direktivet, er omfattende for dem det gjelder. For å oppnå en effektiv og kvalitetsmessig god prosess i henhold til intensjonen i regelverket bør derfor nevnte punkter klargjøres nå som bestemmelsene er oppe til endring.

Informasjonsutveksling

Avslutningsvis, med referanse til foreslått ny tekst til § 3 tredje ledd, så nevnes at IMI synes å være godt egnet for utveksling av administrative opplysninger med relevans for det indre marked.

Dersom saken skulle behandles i straffesporet som drøftet i innledningen vil utveksling av saksopplysninger muligens kreve bruk av Europols graderte informasjonssystem SIENA.

Med hilsen

Hans Tore Høviskeland
Avdelingsleder

(sign)
Kenneth Didriksen
Politioverbetjent